

ערוך 2, אומר גר יעקבי, שרהתיקשורת והשר הממונה על ביצוע חוקי-התיקשורת הללו, יהיה האחרון להפעלה. המהלך הנכון היה צריך להיות שהחוק יתקבל בכנסת לפני ארבע שנים, ושה שנתיים כבר היינו משרים. הכבלים היו אמורים להצטרף שנתיים שלוש אחר כך, יחד עם הלוויין. בפועל הרברים יקרו להיפך ובהרבה יותר זמן. כל חברות-ההפקה שהתכוננו לפריחה בערוץ השני מצמצמות ומהדקות חגורות. ההמתנה תימשך עוד שנים רבות. יתכן, אומר יצחק ליבני, יועץ מיוחד לערוץ 2, שהסיבה האמיתית לסחבת היא

לכיצוע החוק, ולא שר של המערך. כשהתבררו תוצאות הבחירות, ואיש המע"ר — גר יעקבי — מונה שוב כשר-התיק שורת, שהוא השר הממונה על ביצוע חוק הערוץ השני, רצה הליכוד גם שר מטעמו כממונה על הביצוע — עליפי עיקרון האיוון הקרוש. דיונים ארוכים בין הניצים הולידו נוסחה שלפיה שרהתיקשורת הוא השר המ"מ מונה. רוני מילוא מונה כשר לענייני התי"ע צעות. ואכן, שני השרים מתייעצים ביניהם ומ" גיעים להסכמות גם בעניין החקיקה וגם בעניין המינויים.

החוק
חוק הערוץ השני (בקיצור) הוא תוצאה של ועדות שונות. וזה בערך נוסח החוק שעליו עוברת בימים אלה ועדת גולדרשטיין בגירסתה השנייה. החוק, הנקרא חוק הרשום השנייה ל"ט לווייה ורדיו, כולל 149 סעיפים. הרעיון הוא להקים רשות הרומה כמתכונתה לשיטת אייטיו (הטלוויזיה הבלתי-תלויה) כבריטניה. זהו חיבור של חברות פרטיות עם רשות ציבורית. החברות יקבלו זיכ

יון על ימים, או על שעות-שידור למיספר שנים מסויים. גישה כלכלית-מסחרית, עם פיקוח ציבורי. תפקידיה של הרשות, עליפי החוק: לקדם יצירה מקורית-עברית, לטפח אורחות טובה, מורשת יהודית, תרבות העמים, קידום שידור רים בשפה הערבית, מתן כיתוי למיגוון התרבותי בארץ, קיום שידורים להקניית השכלה, קיום שידורים בשפות זרות. "השידורים", נאמר בחוק, "יקוימו באמצעות בעלי-זכויות ועל חשבונם בלבד". השר הממונה (שרהתיקשורת) ימנה מועצה בת 15 חברים, לאחר התייעצות ובאישור הממשלה. חברי-המועצה יהיו אנשי-ציבור. ביניהם יהיה יו"ר המועצה. תפקידי המועצה יהיו להתוות את קווי הפעולה, לפקח על ביצוע השידורים, לרונ בתקציב, לקבוע את לוח-המישורים העונתיים, לקבוע כללים לביצוע השידורים. המועצה תמנה את המנכ"ל, עליפי המלצת השר ובאישור הממשלה. המינוי הוא לחמש שנים. "שליש מכלל שידורי-הטלוויזיה", נאמר בחוק, "יהיה מהפקות מקומיות". במקביל תוקם חברת-חדשות, שבה יהיו לרשות 75% מהמניות ולבעלי הזכויות שאר ה-25%. מועצת-המנהלים תמנה באישור הממשלה את מנכ"ל חברת-החדשות שהוא העורך הראשי.

השר

בינתיים ניזונים צפי הערוץ השני מעבודתם המאומצת של אנשי-הצוות ומהפקות מקוריות שניתנות כמעט בחינם. אחת מהן היא התוכנית הפופולארית לילדים דודו מספר לנו, שבה מספר דודו טופו מדי ערב סיפור לבובה ולילדים הצופים בבית. התוכנית מוקלטת באולפן קטן ביותר ברחוב כזייהודה בתל-אביב, בשעות מזורות, אבל עם צוות אנשים דודר בחרות-היצירה. וזו רק דוגמה אחת. שידורי הערוץ השני נעשים בפועל מאולץ פני אייטיו בגיבועת-שאלו בירושלים, ועד היום עוד לא היתה הפסקה אחת בשידורים, בוודאי שלא היתה שבתה או כל סיכסוך אחר. וזה, פחות או יותר, המצב שיהיה עד תחי לתם של השידורים בעוד שנתיים.

בכל מיקרה, בתוך שנתיים צפוי לעסיי-ש ראל מכול טלוויזיוני, שספק אם ניתן יהיה לעמוד בפניו. שאלתי את גר יעקבי אם נבדקו ההשלכות הסוציולוגיות של מכול זה. "בארצות אחרות זה המצב הקיים. והראייה היא שפיריון העבודה והייצור בארצות-הבני רית לא ירד בעיקבות זאת, אלא עלה. כגון גליה המשק פורח, רווקא תוך כרי ההתעצמות של המהפכה הזאת. זה לא בגלל ההתפתחות התיקשורתית הזאת, אבל ודאי לא למרות. ההתפתחות הזאת מאפשרת כמה יתרונות מבחינה תרבותית-חברתית. קודם כל חופשי הבחירה. זה הבסיס למישטר דמוקרטי-תרי בותי. זה דבר חיובי ובעל-ערך. "הדבר השני הוא ההתמחות. אדם מתפתח תוך כרי התמחות. "הדבר השלישי הוא ההיבט הקהילתי-אזורי. זה יגביר את ההשתתפות של האדם בחברה ובפעילות אזורית. "הדבר הרביעי הוא הדריכיוניות. ככבלים יהיה מימד דריכיוני. "הדבר החמישי הוא יכולת לקיים מוקדי-פעילות כמעט ללא התניה גיאוגרפית. "אני מינתי ועדה — שבה חברים לבני, ארנון צוקרמן ורדי הניק, יו"ר מועצת הכי בלים — שדנה ותצביע על בעיות שתיוצרינה בהקשר החברתי-כלכלי-תרבותי. "אחד המחירים שעליהם מדברים הוא הניכור, וזה לא קרה בשום מקום בעולם. להיפך, הטלוויזיה הביאה בכל העולם ליותר מעורבות חברתית".

לא חגיגה גדולה
בנתניה, עיר בינונית במושגים ישראליים, מועלת לה באופן חוקי אחת מתחנות-הכבלים הפעילות בישראל. על גג בית קטן בלב העיר מוצבות כמה עלויות-לוויין גדולות, ובמישרד מתחת לבית נרשמים המנויים — כ-20 אלף עד היום. התחנה משדרת למנויים את מה שתקבלו אתם בעוד שנתיים, אם וכאשר יתחברו אל הטלוויזיה האיוורית שלכם. ביותר מ-10 ערוצים מעבירה התחנה שידורי-טלוויזיה של חלק מארצות-אירופה; כמה מדינות מזרח-אירופיות; בופטסואנה, ותחנה מארצות-הברית. השידורים כולם נקלטים מה לוויין, ומועברים למנויים. מי שאינו מבין את השפה יכול רק ליהנות מה דמויות. מי שמבין יכול להתפאר כי הוא קולט בשידור ישיר את מוסקווא, בדרך כלל תענוג ממוקמק. זה גם מה שאתם תקבלו, בהבדל קטן. מנויי התחנה בנתניה משלמים כ-10 שקלים לחודש. אתם תשלמו יותר מ-50. הדבר הראשון שמהפכה בטלוויזיה בכבלים תעשה הוא ייקור משמעותי של השרות. בניית התשתית דורשת הרבה כסף, ואף אחד לא רוצה להפסיד. בעניין זה הלכו המחוקקים לחומרה, והציבו דרישות כמעט בלתי-אפשריות לחברות. מערכת-הכבלים חייבת להיות דריכיונית, כדי לאפשר שידור גם מהבית החוצה. בפועל לא נראה כי מישוהו ישתמש בעתיד הקרוב במערכת כא, שאינה נשימוש בשום מקום בעולם, אבל המחוקק דרש והחברות יהיו חייבות להשקיע בצידוד יקר, מתוחכם ולעיתים קרובות בלתי-נחוץ. התוצאה תהיה ייקור המחיר למנויים. מי שמצפה לקבל לפחות שידורים מקוריים ומעניינים יתאכזב. כמו התחנה בנתניה, גם החברות הגדולות ישרדו תחנות מהול. הסיכוי להפקות מקוריות עצמאיות שואף לאפס. אין אפשרות להרוויח, ומי יבזבז כסף על הפקות אם הוא יכול לשדר סרטים קנויים? בשנים הראשונות נוכל רק לראות סרטים ותחנות זרות, שידורים שבהחלט לא יסכנו את הערוץ המוצלח שלנו ולא יכריחו את אנשיו להתחיל סוף-סוף לעבוד, להעלות דעיונות מקוריים או לשדר בתחנה חדשותיות, המספקת מיני בזמן-אמת. יש להניח כי רק בטווח הארוך, אולי יותר מחמש שנים, יוכלו התחנות להתחיל ולהמיק שידורים בעל-דומה. ספק אם עד אז לא יתחולל שינוי טכנולוגי, שיהפוך את הכבלים למיותרים.

השמרנות הישראלית. בעניין הזה יש ליש ראל שיא עולמי. אני לא מכיר עוד ארץ בעור לם שיש לה רק ערוץ-טלוויזיה אחד. ויותר מזה: ערוץ המתחיל את שידוריו בעברית למבוגרים ב-8 כערכ. סיבה נוספת לעיכוב רבי-השנים באישור החוק היא — איך לא — פוליטית. שתי המפלגות הגדולות נאבקו ביניהן על השיטה על הערוץ הנוסף. החוק התעכב כבר בראשית דרכו, משום שרה-הינוד-והתרבות רצה להיות השר ה אחראי על ביצוע החוק, ושר-האוצר דאן יצחק מודעי, התנגד לחוק בגלל המצב הכלכלי הגרוע. בגירסתו הנוכחית אושר החוק עלידי ה ממשלה בספטמבר 1986 והוגש לכנסת חוק ממשלתי חודשיים אחר כך. ברומנית עם הגי שתו לכנסת, התחילו שידורי-הניסיון של הע"רוץ השני. מייד עם אישור החוק בקריאה ראשונה בכנסת הוקמה ועדה מיוחדת, בראשותו של ח"כ פינחס גולדשטיין; ועדה מיוחדת להקמת הרשת השנייה בטלוויזיה וברדיו. הסיבה להתקעות, לדעת אחרים מהנוגי עים ברברי: יחסי ליכוד-מערך, ובעיקר תיקי וית הליכוד. הימים ימי פרום-במירות. הליכוד היה בטוח בניצחונו הסחתי, והעדיף להשעות את אישור החוק עד לכינון ממשלה חדשה בראשותו, כדי שלא יהיה שר מטעמו אחראי